

Vijf tips om toekomstbestendig te blijven

Whitepaper

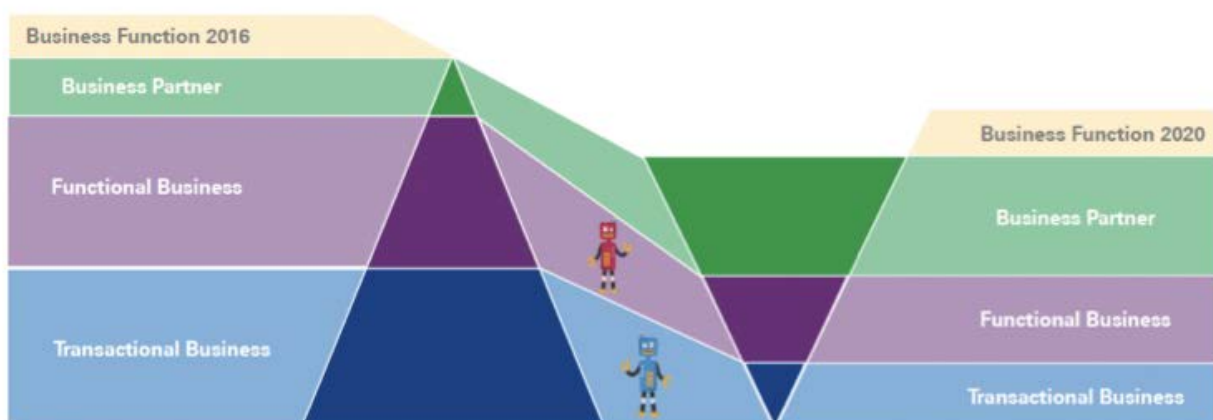

De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel. Op het gebied van Artificial Intelligence (AI), Robotics en data analytics is het bijna niet te doen om bij te blijven. Maar wat vaststaat is dat deze ontwikkelingen het vakgebied van de Finance Professional gaan raken. En hard ook. Welke toekomstige rol past jou het beste? Het is belangrijk je actief bezig te houden met je eigen toekomst. In dit whitepaper geef ik je vijf tips om je te helpen toekomstbestendig te blijven. Ik start vanuit de verwachte impact van de technologische ontwikkelingen op het vakgebied van de Finance Professional. Die impact gebruik ik om vervolgens mogelijke ontwikkelrichtingen voor Finance Professionals aan te geven. Daarna geef ik je vijf tips die je kunnen helpen bij te blijven en de toekomst met vertrouwen tegemoet te treden.

1

De impact van technologie op het vakgebied Finance

Over de verwachte impact van technologie op het vakgebied van Finance is al veel geschreven. Je hebt vast vaker gelezen of gehoord dat onder invloed van de technologische vooruitgang veel banen verloren gaan. Daar staat tegenover dat nieuwe banen verschijnen, maar die banen vragen andere competenties en vaardigheden. In afbeelding 1, die KPMG gebruikt in haar awareness sessies over robotics, is de impact van robotics op de finance functie weergegeven.

Afbeelding 1: impact van robotics op finance

In deze afbeelding vallen twee zaken op. Ten eerste neemt de totale omvang van de finance functie af en ten tweede neemt de tijd die wordt besteed aan business partnering toe.

Een ander rapport dat de (bredere) impact van digitale technologie op beroepen laat zien is het rapport “The future of jobs” van het World Economic Forum dat in 2016 verscheen. In dat rapport is een afbeelding opgenomen (afbeelding 2) die wat meer inzicht geeft in de omvang van het verlies van banen in verschillende ‘job families’. In deze afbeelding valt vooral op dat in “office and administrative” veel banen verloren gaan. Daartegenover staat dat in een aantal andere ‘job families’ wel, zij het minder, groei zit. Voor de ‘job families’ waar groei in zit zijn wezenlijk andere competenties nodig, aldus het rapport.

Employment outlook across job families

jobs change in thousands, 2015-2020

Across major economies - see report for full list.

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

Afbeelding 2: verlies en groei in job families

Maar welke competenties worden nu in de toekomst gevraagd? In hetzelfde rapport wordt in een andere afbeelding een overzicht gegeven van de top 10 meest relevante competenties in het jaar 2020 (afbeelding 3).

Top 10 skills

in 2020

1. Complex Problem Solving
2. Critical Thinking
3. Creativity
4. People Management
5. Coordinating with Others
6. Emotional Intelligence
7. Judgment and Decision Making
8. Service Orientation
9. Negotiation
10. Cognitive Flexibility

in 2015

1. Complex Problem Solving
2. Coordinating with Others
3. People Management
4. Critical Thinking
5. Negotiation
6. Quality Control
7. Service Orientation
8. Judgment and Decision Making
9. Active Listening
10. Creativity

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

Afbeelding 3: top 10 competenties 2020

Bij deze competenties valt op dat creativiteit en verschillende sociale vaardigheden van belang zijn in toekomstige functies. Naast bovengenoemde rapporten is door diverse consultancy organisaties gepubliceerd over de verwachtingen die CFO's van grote bedrijven hebben ten aanzien van de vaardigheden en competenties die in de toekomst relevant zijn voor Finance. Deze publicaties schetsen een beeld van een behoorlijk technologie gedreven finance professional, met een gezonde portie aan "soft skills". Ook hier geldt dus: "de toekomstige finance professional moet beschikken over andere competenties, andere vaardigheden en een andere 'mindset'". Zo zijn vaardigheden, die in deze publicaties veel worden genoemd: technologische vaardigheden (op het gebied van AI, robotics, data analytics, blockchain), statistiek, communicatievaardigheden, beïnvloedingsvaardigheden, veranderenmanagement en samenwerkingsvaardigheden. Competenties die terugkomen in de verschillende publicaties zijn onder andere: flexibiliteit, openstaan voor verandering, organisatiebewustzijn, commercieel bewustzijn, ontwikkelen van talent en leiderschap.

Wanneer je de uitkomsten van het rapport van het World Economic Forum combineert met de verwachtingen die CFO's uitspreken krijg je een beeld van de ontwikkelrichting die je als Finance Professional in kunt zetten. Die ontwikkelrichting vraagt om een focus op competenties en vaardigheden gericht op technologie en/of business partnering. Deze focus opent opties om te ontwikkelen richting meer technologie gedreven 'job families', die dicht tegen het domein van Finance aanliggen of om de rol van business partner beter in te vullen binnen het Finance domein.

2

Toekomstbestendig worden en blijven, vijf tips

Het bepalen van mogelijke ontwikkelrichtingen voor jezelf als Finance Professional om ook in de toekomst relevant voor de arbeidsmarkt te blijven is niet zo moeilijk. Het is lastiger om ook echt invulling te gaan geven aan deze ontwikkeling, want je moet tenslotte ook nog werken. En als je kijkt naar je huidige werkzaamheden dan zitten je dagen waarschijnlijk meer dan vol. “Het zal wel even duren voor deze ontwikkeling mij raakt” is dan ook geen vreemde gedachte. Wanneer de ontwikkelingen je raken is niet met zekerheid te zeggen. Dat ze je gaan raken wel. En als ze je raken zonder dat je voorbereid bent heb je wellicht een uitdaging. Je zult niet de eerste zijn die haar of zijn baan verliest aan een verregaand gerobotiseerd proces of een algoritme. Zet vandaag nog je eerste stap op weg naar de toekomst met de volgende vijf tips:

Tip 1: Ken jezelf

Jezelf goed voorbereiden op de toekomst begint met jezelf goed kennen. Je moet weten hoe je in elkaar steekt, waar je energie van krijgt, waar je op leegloopt, waar je goed in bent en waar je uitdagingen liggen. Jezelf goed kennen is een belangrijke voorwaarden voor het bepalen van de toekomstige rollen die bij jou passen. Ik geef een voorbeeld. De verwachting is dat binnen het Finance domein het belang van business partnering toeneemt. Maar het zijn van een goede business partner vraagt om specifieke vaardigheden en competenties. Stel dat je iemand bent die eigenlijk liever een complex probleem analyseert en werkt met Excel dan dat je in de interactie met anderen een onzekere beslissing neemt. De kans dat een rol als business partner energie geeft is dan niet heel groot. Tegelijkertijd is de kans dat jij effectief wordt in een rol als business partner ook niet heel groot. Waarschijnlijk past het in dit voorbeeld beter om jezelf te ontwikkelen richting een data analytics rol. Fijn aan de slag met complexe problemen en op zoek naar meer zekerheid in onzekere situaties.

Op basis van dit voorbeeld kun je twee dimensies onderscheiden. Het gaat om een persoonlijke dimensie en om een ontwikkeldimensie rondom kennis en vaardigheden. Hulpmiddelen om meer te weten over hoe je als persoon in elkaar zit zijn bijvoorbeeld persoonlijkheidstesten als de “Big Five”, Insights Discovery, Management Drives, Lumina Spark en meer van dat soort testen. Een klassiek hulpmiddel om eens te gebruiken kan ook de goede oude SWOT zijn. Waar liggen je sterke punten, waar je zwakke, welke kansen zie je en welke bedreigingen. Doe dit eerlijk en je krijgt een scherp inzicht in de richting die voor jou relevant is.

Tip 2: blijf op de hoogte van de nieuwe ontwikkelingen

Dit klinkt waarschijnlijk als een open deur. Toch deze tip, omdat het gevaar aanwezig is dat je dit niet goed voor jezelf organiseert. De waan van de dag krijgt vaak de overhand en het op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen schuift dan logischerwijs naar de achtergrond. Wanneer je dan ook nog eens werkzaam bent in een organisatie of op een positie zit waar de technologische ontwikkelingen langzamer gaan, is het risico aanwezig dat je een kennisachterstand krijgt. Gelukkig kan technologie je hier helpen. Een prachtig middel om een eerste stap te zetten is via 'google alert' (<https://www.google.nl/alerts>). Daar kun je zoeken op relevante zoektermen en een selectie maken van nieuwe berichten, die elke keer automatisch worden ververst. Zo kun je bijvoorbeeld een google alert instellen op de zoekwoorden "artificial intelligence" en "finance". Een snelle manier om toch op de hoogte te blijven. Er is nog een voordeel, alle nieuwe updates komen binnen in je mailbox. Daar bracht je toch al veel tijd door, dus je kunt ze niet missen.

Tip 3: verdiep jezelf in technologie

Welke rol nu bij je past, de business partnering rol of een rol binnen de technologische job families, je kunt sowieso niet om technologie heen. Ook de business partner van morgen moet bijvoorbeeld enig begrip hebben van hoe een bepaalde beslissing tot stand komt en hoe conclusies worden getrokken op basis van data. Dus verdiep jezelf in technologie. Dat gaat een paar stappen verder dan het op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen en het vraagt om een zorgvuldige planning. Afhankelijk van de rol die het beste past bij wie je bent en wat je kunt is het dan een meer brede en minder diepgaande verdieping (business partner) of het is een meer specialistische en diepgaandere verdieping (andere rollen). Hoe dan ook, plan per jaar minimaal vier dagdelen in om jezelf bij te spijkeren op technologie. Ben je PE-plichtig? Fantastisch, die plicht kun je mooi gebruiken om op de hoogte te blijven.

Tip 4: leer jezelf programmeren

Programmeren was iets voor nerds en het was ingewikkeld. Een computer doet wat je vraagt (ook wanneer de instructie verkeerd is) en je moet iets weten van verschillende programmeertalen, de juiste syntax kennen en enig begrip hebben van logica. Dat schrok mensen af. De manier van programmeren is echter aan het veranderen. Meer visueel, grotere bouwblokken die zijn te combineren en een in het algemeen gemakkelijkere syntax. Het hebben van enige kennis over programmeren is een voordeel. Het helpt je om de juiste vertaalslag te maken naar ontwikkelaars en het helpt je bij het snappen waar fouten optreden. Is een uitkomst niet wat je verwacht? Iemand die kan programmeren heeft een idee waar de fout kan zitten. Een laagdrempelige manier om te beginnen met programmeren is wellicht met behulp van de programmeertaal 'Python'. Python is vrije software en heeft een enthousiaste community die de taal ondersteunt. Met een beetje goede wil ben je al snel op weg om jezelf te ondersteunen met de eerste kleine programma's.

Tip 5: ontwikkel je soft skills

Soft skills zijn essentieel voor een rol als business partner. Maar ook wanneer deze rol minder geschikt voor je is, zijn de soft skills relevant om te ontwikkelen. Soft skills vormen voor een groot deel het verschil tussen AI en de menselijke intelligentie. Dat betekent ook dat juist de soft skills het moeilijkst te vervangen zijn door AI. De soft skills zijn dus het meest toekomstbestendig. Dat zie je ook terug in de top 10 skills van het 'Future of jobs report'. In die top 10 staan veel skills (zoals people management) die zijn te classificeren als soft skill. Jezelf ontwikkelen op dit vlak is dus nooit verspeelde energie.

3 Een persoonlijke uitdaging voor jou, start nú

Ik hoop dat je dit whitepaper met de nodige interesse hebt gelezen. Waarschijnlijk heb je bij het lezen van de tips in ieder geval een aantal ideeën gekregen waarmee je concreet aan de slag kunt gaan. Nu weet ik, ik ben tenslotte zelf ook zo'n Finance Professional, aardig hoe het werkt. Straks heb je deze laatste woorden gelezen, sluit je het whitepaper en ga je weer aan het werk. Bij de eerste e-mail die je leest verdwijnt dit whitepaper naar de achtergrond en bij de tweede e-mail ben je weer helemaal terug in de waan van de dag. Dat vind ik een gemiste kans, dus ik eindig met een persoonlijke uitdaging voor jou. Start nu! Ga voor je weer aan het werk gaat het internet op en zoek een persoonlijkheidstest om eens te kijken hoe je als persoon in elkaar zit. Heb je al eerder zo'n test gedaan? Zoek het rapport nu op en lees het nog eens door. Of start met je persoonlijke SWOT. Ga naar google alerts en stel één alert in. Doe een experiment maar zet in ieder geval nu een eerste stap. Die eerste stap is goed voor jou en ik weet zeker dat er dan nog andere stappen zullen volgen.

Ik heb nog een mooie mogelijkheid voor je. Maak 4 oktober 2018 vrij in je agenda en zorg dat je bij "Finance on a Mission" bent. Die dag is zo opgezet dat je in één dag helemaal wordt bijgespijkerd op de ontwikkelingen in technologie en de impact daarvan op de organisatie en op jou!

‘Wordt regisseur van je eigen toekomst, hij is dichterbij dan je denkt!’

Bronnen:

- EY (2016), The DNA of the CFO, geraadpleegd van <http://www.ey.com>
- EY (2016), Is the future of finance new technology or new people, geraadpleegd van <http://www.ey.com>
- KPMG (2008), Finance of the Future, geraadpleegd van <http://www.kpmg.com>
- KPMG (2018), Awareness Session Robotics, bijeenkomst in het kader van het PLUC! PE-café in juni en juli 2018
- World Economic Forum (2016), Future of Jobs report, geraadpleegd van <http://www.reports.weforum.org>

20%

Vragen of opmerkingen:

Jan Heinen, partner PLUC!
jan@pluc.nl / 06-467 333 24